

PERSCOMMUNIQUÉ

Links:

[NBB.Stat](#)
[Algemene informatie](#)

Maandelijkse conjunctuurenquête bij de bedrijven – februari 2020

Licht vertrouwensverlies bij de ondernemers in februari

- **Na de opeenvolgende stijgingen sinds september vorig jaar, liep de conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België in februari enigszins terug.**
- **Het ondernemingsklimaat verzwakte in de diensten aan ondernemingen en, in beperkte mate, in de verwerkende nijverheid, terwijl dit verbeterde in de handel en de bouwnijverheid.**

In de verwerkende nijverheid is de lichte daling toe te schrijven aan een neerwaartse herziening van zowel de vraag- als de werkgelegenheidsvooruitzichten.

In de dienstverlening aan bedrijven werd de conjunctuurverstevinging van vorige maand volledig tenietgedaan door een aanzienlijke verslechtering in alle componenten van de indicator. In het bijzonder werden beduidend negatiever vooruitzichten voor de algemene marktvraag opgetekend.

De opleving in de bouwnijverheid was volledig te danken aan een toename van de huidige orderpositie.

De handelaars verwachten een stijging van de vraag en plannen hun bestellingen bij de leveranciers aanzienlijk op te drijven. Ze verwachten ook meer personeel in te zetten in de komende drie maanden.

De algemene synthetische afgevlakte curve, die de onderliggende conjunctuurtrend weergeeft, blijft positief georiënteerd.

Conjunctuurindicatoren

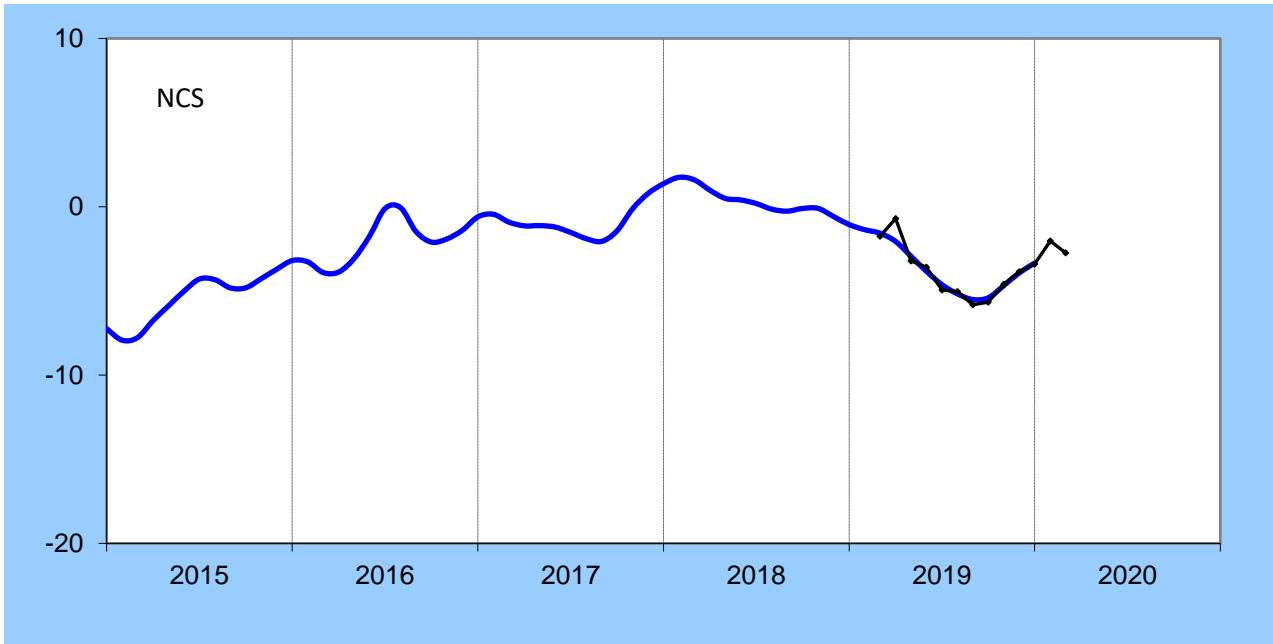
	Synthetische bruto curve			Synthetische afgevlakte curve ¹
	Januari	Februari	Verandering in	Verandering in
	2020	2020	punten	punten
Verwerkende nijverheid	-4,9	-5,5	-0,6	0,5
Dienstverlening aan de bedrijven	7,8	3,2	-4,6	0,8
Bouwnijverheid	2,2	3,1	0,9	-0,1
Handel	-6,3	-1,4	4,9	0,2
Algemene synthetische curve	-2,0	-2,7	-0,7	0,6

¹ De afgevlakte curve heeft een vertraging van twee maanden voor de algemene synthetische curve en van vier maanden voor de afzonderlijke bedrijfstakken.

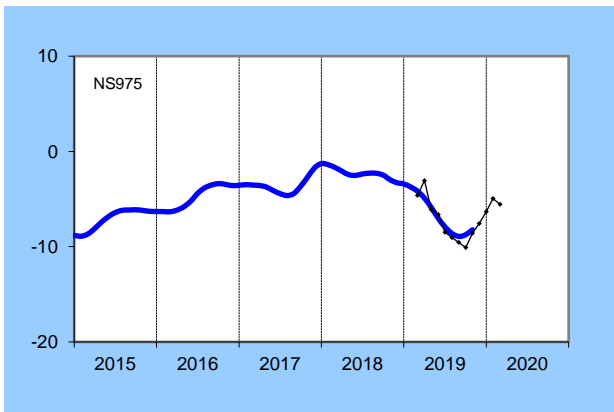
Bron: NBB.

GRAFIEK 1 - SYNTHETISCHE CURVEN

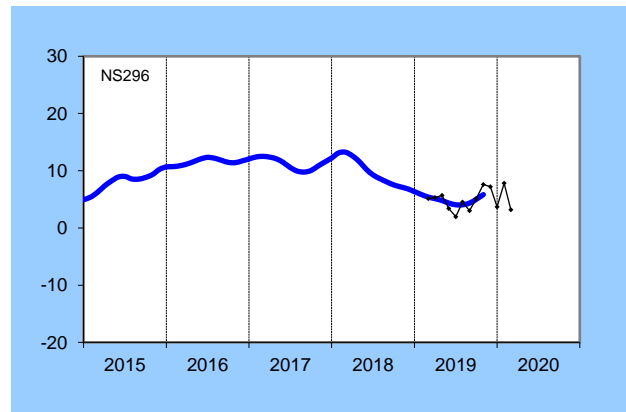
ALGEMENE SYNTHETISCHE CURVE

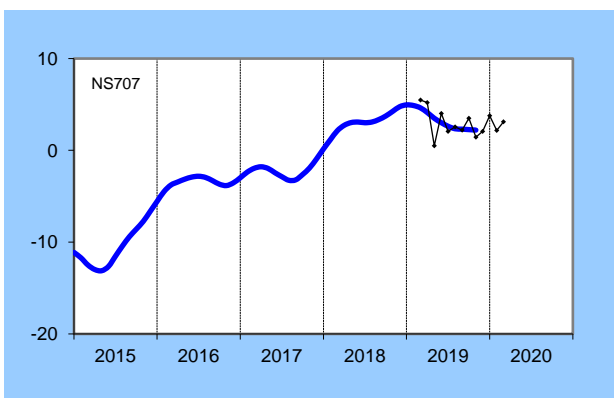
VERWERKENDE NIJVERHEID

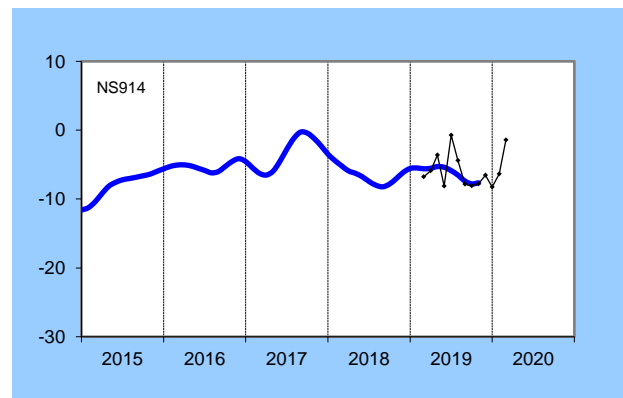
DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

BOUWNIJVERHEID

HANDEL

— Seizoengezuiverde en afgevlakte reeks
Bron: NBB

◆◆ Seizoengezuiverde reeks

SYNTHETISCHE CURVEN EN ONDERLIGGENDE COMPONENTEN

TABEL 1

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2020 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
				2019		2020		2019			
	Min.	Max.	Avg.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Algemene synthetische curve	- 31,8	+ 9,2	- 7,0	- 3,9	- 3,4	- 2,0	- 2,7	- 5,4	- 4,7	- 3,9	- 3,3
Curve verwerkende nijverheid	- 34,3	+ 6,0	- 10,0	- 7,6	- 6,3	- 4,9	- 5,5	- 8,7	- 8,2	.	.
Beoordeling gezamenlijke orderpositie	- 56,0	+ 10,0	- 21,1	- 20,2	- 20,0	- 16,7	- 15,3	- 21,0	- 20,7	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 25,0	+ 5,9	+ 6,2	+ 4,9	+ 3,5	+ 2,8	+ 6,5	+ 6,4	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 36,0	+ 8,0	- 8,4	- 2,9	- 3,2	- 2,6	- 5,1	- 4,2	- 3,5	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 37,0	+ 15,0	- 4,7	- 0,9	+ 2,8	+ 3,1	+ 1,0	- 2,9	- 2,2	.	.
Curve dienstverlening aan bedrijven	- 41,7	+ 34,0	+ 10,3	+ 7,2	+ 3,7	+ 7,8	+ 3,2	+ 5,0	+ 5,8	.	.
Beoordeling uitgeoefende activiteit	- 54,4	+ 20,0	- 4,5	- 6,0	- 6,5	- 0,2	- 4,1	- 5,8	- 6,2	.	.
Vooruitzichten activiteit	- 32,0	+ 51,7	+ 22,6	+ 19,0	+ 14,2	+ 15,6	+ 11,5	+ 14,5	+ 15,6	.	.
Vooruitzichten van de marktvraag	- 43,0	+ 45,0	+ 13,9	+ 8,6	+ 3,4	+ 8,0	+ 2,0	+ 7,1	+ 8,0	.	.
Curve bouw	- 39,0	+ 24,3	- 6,9	+ 2,1	+ 3,8	+ 2,2	+ 3,1	+ 2,3	+ 2,2	.	.
Verloop orderbestand	- 52,0	+ 40,0	- 4,2	- 0,5	+ 0,6	+ 0,2	+ 6,3	+ 3,8	+ 2,7	.	.
Verloop ingeschakeld materieel	- 19,4	+ 24,0	+ 1,8	+ 0,4	+ 3,0	+ 1,7	+ 1,9	+ 0,9	+ 1,1	.	.
Beoordeling orderbestand	- 74,0	+ 30,0	- 22,4	- 1,0	+ 0,0	- 0,6	- 2,6	- 0,1	- 0,5	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 39,0	+ 21,0	- 2,8	+ 9,4	+ 11,5	+ 7,3	+ 6,7	+ 5,0	+ 6,0	.	.
Curve handel	- 28,6	+ 16,0	- 2,2	- 6,5	- 8,3	- 6,3	- 1,4	- 7,8	- 7,6	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 18,4	+ 18,0	+ 1,7	- 6,6	- 5,4	+ 2,0	+ 6,2	- 6,0	- 5,7	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 40,0	+ 29,0	- 0,2	- 1,5	- 8,2	- 7,4	- 1,2	- 6,7	- 7,2	.	.
Vooruitzichten bestellingen bij leveranciers	- 39,0	+ 15,0	- 7,3	- 11,5	- 11,2	- 13,6	- 9,2	- 10,0	- 10,7	.	.

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden. Bij de berekening van de synthetische curven wordt het teken van deze indicator daarom geïnverteerd.

OVERIGE INDICATOREN VAN HET CONJUNCTUURONDERZOEK

TABEL 2

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2020 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
				2019		2020		2019			
	Min.	Max.	Avg.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Verwerkende nijverheid											
Verloop productietempo	- 33,0	+ 20,0	- 0,9	+ 2,1	- 5,1	- 6,1	- 3,6	- 0,9	- 1,4	.	.
Verloop binnenlandse bestellingen	- 35,0	+ 16,0	- 7,6	- 11,2	- 17,2	- 9,1	- 5,7	- 10,9	- 10,9	.	.
Verloop buitenlandse bestellingen	- 44,0	+ 30,0	- 2,6	+ 3,8	- 17,8	+ 1,4	- 4,5	- 2,6	- 0,4	.	.
Beoordeling buitenlandse orderpositie	- 61,0	+ 10,0	- 22,6	- 22,5	- 24,6	- 17,9	- 21,0	- 22,3	- 22,5	.	.
Verloop van de prijzen	- 21,0	+ 24,0	+ 1,0	- 6,3	- 2,8	+ 2,8	- 3,0	- 5,0	- 5,1	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 24,0	+ 43,0	+ 6,6	- 3,5	- 0,1	+ 4,2	+ 5,3	- 2,0	- 2,6	.	.
Bezettingsgraad productievermogen (in procenten van het totale productievermogen) Bron: driemaandelijks enquête naar het productievermogen	70,1	84,6	79,0	-	-	78,6	-				
Dienstverlening aan bedrijven											
Verloop van de activiteit	- 38,0	+ 37,0	+ 10,0	+ 17,8	+ 3,4	+ 11,7	+ 12,6	+ 5,2	+ 7,3	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 49,4	+ 34,0	+ 7,2	+ 2,0	- 0,5	+ 7,3	- 2,9	+ 9,8	+ 6,6	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 35,0	+ 48,0	+ 17,6	+ 16,6	+ 18,5	+ 10,0	+ 19,3	+ 16,0	+ 17,0	.	.
Verloop van de prijzen	- 15,8	+ 12,0	+ 1,9	+ 3,2	- 0,4	+ 1,1	- 2,0	+ 3,3	+ 3,1	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 13,0	+ 30,0	+ 6,7	+ 3,9	- 2,8	+ 8,5	+ 14,7	+ 10,0	+ 9,7	.	.
Bouw											
Verloop van de activiteit	- 44,0	+ 34,7	- 4,2	- 1,2	+ 2,4	+ 7,4	+ 11,6	+ 4,3	+ 3,4	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 38,0	+ 22,0	- 5,2	- 6,0	- 0,6	+ 3,2	- 2,1	- 3,7	- 3,9	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 50,0	+ 30,0	- 4,6	+ 8,6	+ 9,0	+ 9,0	+ 8,8	+ 7,7	+ 8,1	.	.
Verloop van de prijzen	- 27,1	+ 32,0	- 1,9	- 0,2	- 1,5	+ 0,4	+ 1,2	+ 0,2	+ 0,4	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 20,6	+ 46,0	+ 5,2	+ 5,7	+ 11,5	+ 6,8	+ 6,4	+ 5,7	+ 6,4	.	.
Handel											
Verloop van de omzet	- 47,9	+ 43,0	- 0,4	+ 0,2	- 10,4	- 7,1	- 2,9	- 8,8	- 8,9	.	.
Beoordeling omzetverloop	- 41,6	+ 28,0	- 9,1	- 7,5	- 11,2	- 7,3	- 0,1	- 12,1	- 11,8	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 32,0	+ 12,1	+ 11,1	+ 12,1	+ 11,3	+ 7,6	+ 11,8	+ 11,3	.	.
Verloop van de prijzen	- 20,0	+ 50,0	+ 1,9	- 9,7	+ 2,9	+ 7,5	- 1,3	- 4,1	- 6,8	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 11,0	+ 66,2	+ 11,3	+ 4,8	+ 15,9	+ 13,7	+ 7,3	+ 5,2	+ 6,3	.	.

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden.

Trimestriële enquête bij de ondernemingen naar de kredietvoorwaarden – januari 2020

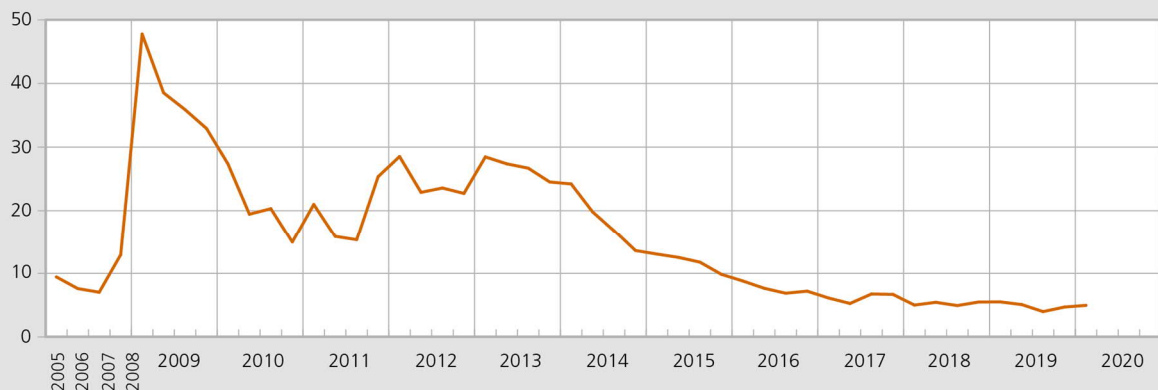
De perceptie van kredietbelemmering is in januari licht toegenomen, maar blijft nog altijd laag.

Uit de in januari 2020 gehouden kwartaalenquête naar de beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen blijkt dat de algemene voorwaarden voor de toegang tot bankkrediet enigszins aangescherpt zijn. Zo is de algemene indicator van de perceptie van kredietbelemmering gestegen van 4,7 % in oktober tot 5,0 % in januari.

De kredietvoorwaarden werden als meer beperkend beschouwd in de diensten aan ondernemingen (van 6,7 tot 8,1 %) en, in beperkte mate, in de bouwnijverheid (van 7,4 tot 7,7 %). In de verwerkende nijverheid, daarentegen, werden ze als minder beperkend bestempeld (van 2,9 tot 2,2 %).

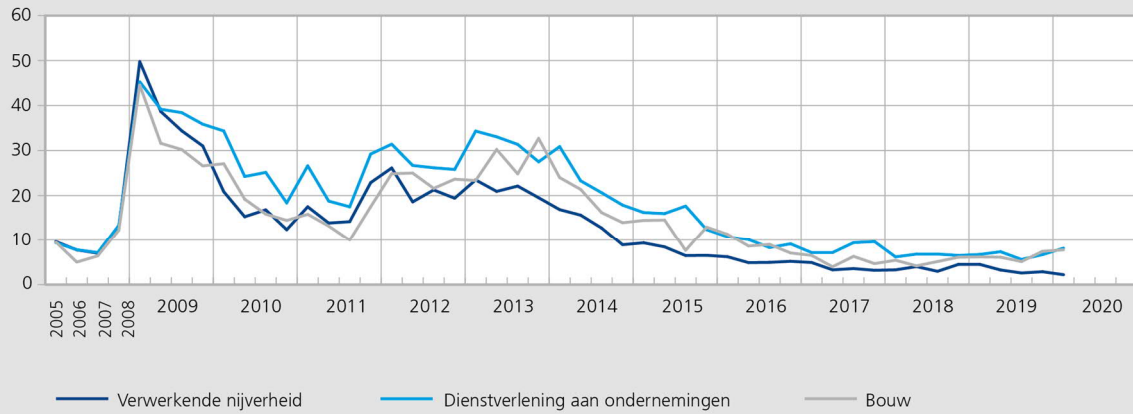
De resultaten verschillen ook afhankelijk van de grootte van de ondernemingen. Enkel de kleine ondernemingen (minder dan 50 werknemers) oordeelden dat de kredietvoorwaarden restrictiever zijn geworden. De grote tot zeer grote ondernemingen (vanaf 250 werknemers) maakten gewag van een versoepeling, terwijl in de middelgrote bedrijven (50 tot 249 werknemers) de perceptie ongewijzigd bleef.

GRAFIEK 2 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - GEZAMENLIJKE INDICATOR

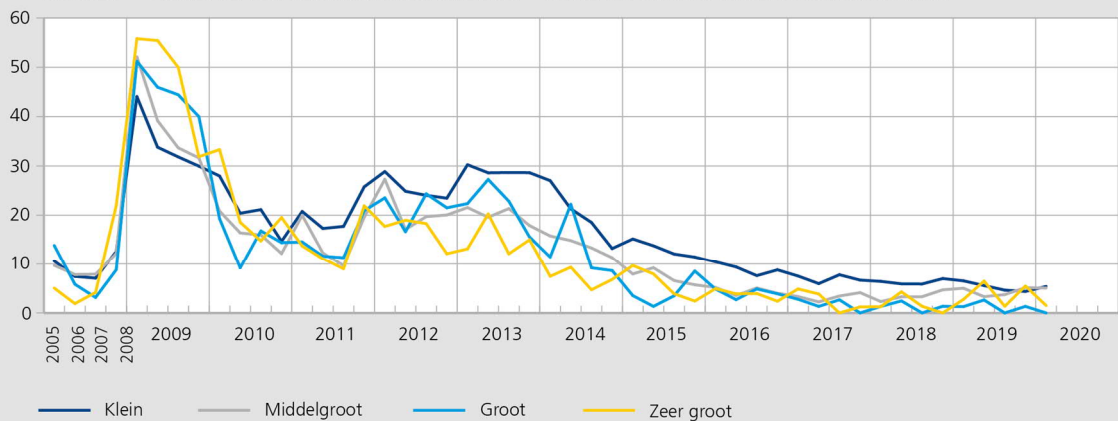
Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 3 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - OPSPLITSING NAAR BEDRIJFSTAK

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 4 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - OPSPLITSING NAAR ONDERNEMINGSGROOTTE²

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

TABEL 3 INDICATOR INZAKE DE PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹

	01-2019	04-2019	07-2019	10-2019	01-2020
Gezamenlijke indicator ²	5,5	5,1	4,0	4,7	5,0
Naar bedrijfstak					
Verwerkende nijverheid	4,5	3,3	2,6	2,9	2,2
Diensten aan bedrijven	6,7	7,3	5,6	6,7	8,1
Bouwnijverheid	6,2	6,1	5,1	7,4	7,7
Naar ondernemingsgrootte ³					
Klein	6,5	5,6	4,6	4,4	5,4
Middelgroot	5,0	3,3	3,7	5,1	5,1
Groot	1,3	2,6	0,0	1,3	0,0
Zeer groot	2,7	6,5	1,4	5,5	1,5

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Gewogen gemiddelde van de verwerkende nijverheid, de diensten aan bedrijven en de bouwnijverheid (criterium voor weging: uitstaande schulden bij kredietinstellingen). Binnen de bedrijfstakken worden de antwoorden van de bedrijven evenwel ongewogen berekend.

³ Klein: 1-49 werknemers; middelgroot: 50-249 werknemers; groot: 250-499 werknemers; zeer groot: 500 werknemers of meer.

Methodologie inzake de « perceptie van de kredietbelemmering » door de ondernemingen

De Nationale Bank van België (NBB) publiceert een indicator in het kader van de kwartaalenquête naar de kredietvoorwaarden die ze bij de ondernemingen houdt. Die indicator van de « perceptie van de kredietbelemmering » weerspiegelt welk percentage van de ondernemingen de huidige kredietvoorwaarden ongunstig interpreteert.

Die indicator blijkt, wat zijn statistische eigenschappen betreft, interessanter te zijn dan een indicator die het percentage gunstige interpretaties of het verschil tussen de gunstige en de ongunstige appreciaties zou weergeven. Hij is bovendien eenvoudig interpreteerbaar, aangezien de stijging (daling) ervan betekent dat de ondernemingen oordelen dat de kredietvoorwaarden strenger (soepeler) worden.

De door de NBB samengestelde indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is sinds januari 2009¹ driemaandelijks beschikbaar.

¹ De resultaten van de driemaandelijks enquête naar de kredietvoorwaarden, uitgevoerd bij ondernemingen, worden tevens opgenomen en becommentarieerd in het driemaandelijks communiqué van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen en dit samen met de Belgische resultaten van de ESCB-Bank Lending Survey.

(http://www.nbb.be/doc/DQ/BLS/NL/BLS_home.htm).